

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5
Telefon interurban 113.

Izhaja vsako sredo.
Cena: Letno Din 32.—, polletno Din 16.—, četrtletno Din 9.—, inozemstvo Din 64.—. — Poštno-čekovni račun 10.603.

Cena inseratov: cela stran Din 2000.—, pol strani Din 1000.—, četrt strani Din 500.—, 1/8 strani Din 250.—, 1/16 str. Din 125.—. Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

„Sokolska miselnost“.

Pod tem naslovom je objavil M. Kovačič, starosta mariborske sokolske župe, v »Jutru« dne 30. novembra t. l. članek, v katerem tolmači stališče sokolstva v verskem oziru na ta način:

»Vera (t. j. razmerje človekovo do božanstva, ne konfesija!) je zasebna zadeva vsakega posameznika — in to najsvetejša, katere se ne sme nihče dotikati, ki se pa tudi ne sme v nobeno svrhu zlorabljati. Ako je kdo svoj verski nazor uredil po naukih kake konfesije, ter se skuša približati etični popolnosti na temelju teh naukov, — pristo mu. Vplivanje v tem oziru bi značilo poseznanje v njegovo svobodo, torej v eno temeljnih človeških pravic. Seveda zaradi tega tudi popolnoma racionalističen nazor v zadevah religije ne izključuje iz Sokolstva, še manj pa, da bi Sokolstvo koga sililo, zamenjati svoj verstveni nazor z drugim. Želi le, da bi vsak posameznik bil v vsem, torej tudi v verskih zadevah dosleden! V verskem pogledu je tedaj Sokolstvo tolerantno, svobodomiselnost. Vse, kar gre preko tega, gre preko sokolskih načel!«

K tem izvajanjem pripominjamo sledeče: V navedenih besedah se nikjer ne omenja krščanska vera, kateri pripada ogromna večina prebivalstva naše države, marveč se omenja samo vera vohče. Tu se ne govori o Bogu, o osebnem nadsvetovnem Bogu, marveč samo o božanstvu. O božanstvu lahko govorijo tudi tisti, ki v osebnega Boga ne verujejo, marveč so materialisti, to je ljudje, ki verujejo, da je svet s človekom vred samo materija = tvar brez neumrljive duše, ali pa so panteisti, ki si domišljajo, da je ves svet bog, drugega Boga pa ni. Potemtakem tudi popolno brezverstvo in bogotajstvo ne izključuje iz sokolstva. Tudi bistvo vere je krivo tolmačeno. Vera kot razmerje človeka do Boga ni kako čuvstvo, marveč je spoznanje in priznanje od Boga razodetih resnic. Čuvstva se spreminjajo še bolj kakor vreme, od njih ne more biti odvisno razmerje do Boga. Tega razmerja ne določa človek, marveč Bog, kateremu mora človek podrediti vso svojo osebnost s hotenjem in čuvstvom. Kdor omejuje vero na neko čuvstvo, pa magari na najsvetejše čuvstvo, ta hoče veriti zabraniti pot v javno življenje. Zato g. M. Kovačič ni dosti naklonjen konfe-

siji = veroizpovedi ter jo slavlja proti veri. To pa nikakor ni prav, najmanj pa je to krščansko. Vera, ki je človek ne izpoveda z besedo, dejanjem in življenjem, je mrtva, naj si bo še tako »sveto« in »nedotakljivo« čuvstvo. Ni človeku dano na voljo, ali hoče biti v konfesiji ali pa biti brez konfesije. Krščanstvo je še več kot konfesija, ono je Cerkev, to je od Zveličarja samega ustanovljeno in organizirano občestvo, v katerem se trojna Zveličarjeva služba: učeniška, duhovniška in kraljevska, vidno izvršuje. Tako odvisnost človekova od Boga naravno in dosledno zraste v odvisnost človeka od Kristusove Cerkve in njene trojne oblasti. Zato je pogrešno in neskladno s krščanskim stališčem, ako g. M. Kovačič meni, da bi vplivanje v verskem oziru značilo poseznanje v človekovo svobodo, torej v eno temeljnih človeških pravic. Človekova svoboda ni neomejena: omejujejo jo državni zakoni, ki hočejo ohraniti red med državljani. Ali naj bi bila človekova svoboda samo napram Bogu neomejena? Ali naj so božji in cerkveni zakoni brez moči? Ako Cerkev, izvršujoč trojno, od božjega Ustanovitelja prejeta oblast, v verskem oziru vpliva na človeka, ni to nobeno samovoljno poseznanje v njegovo svobodo, marveč pravica in dolžnost Cerkve. Človek je dolžan, tako vplivanje versko-vdano sprejeti, in če to stori, je za njega sreča in blagodat, in samo takšno ravnanje je v verskem oziru dosledno, vsako drugo pa nedosledno. Protivno ravnanje se ne da olepšati s pridevkom svobodomiselnosti, kakor to dela g. M. Kovačič. Katoliška Cerkev je osobito na vesoljnem vatikanskem cerkvenem zboru leta 1870 obsodila takšno svobodomiselnost kot krivo vero.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Nova avstrijska vlada. Po dolgotrajnih pogajanjih in prerekanjih se je posrečila predariskemu deželnemu glavarju in odličnemu krščanskemu socialcu dr. Enderju sestava nove avstrijske vlade iz meščanskih strank. V no-

vi vladi so zastopani krščanski socialci, dr. Schobrov gospodarski blok ter agrarci (Landbund). Iz prejšnje volilne vlade je izstopil zunanji minister dr. Seipel, notrajni minister knez Starhemberg, pravosodni minister dr. Hueber in minister za socialno skrbstvo Schmitz. Starhemberg in Hueber sta bila v vladi zastopnika Heimwehra, Seipel in Schmitz pa pripadata onemu krilu krščanskih socialcev, ki zahteva sodelovanje s Heimwehrom. Novo vlado imenujejo vlado miru ter reda, ki bo reševala s pomočjo parlamenta težavna gospodarska uprašanja. Socialni demokratje obljublajo zmerno opozicijo.

Socialni demokrat predsednik avstrijskega parlamenta. Za prvega predsednika avstrijskega parlamenta je bil izvoljen z glasovi velenemcev in socialnih demokratov Eldarsch, socialni demokrat.

Dr. Rintelen zopet štajerski deželni glavar. Na ustavni seji štajerskega deželnega zbora je bil izvoljen krščanski sociallec dr. Rintelen z glasovi meščanskih strank petič za deželnega glavarja.

Nemška dr. Brüningova vlada je izvedla program za ozdravljenje nemških državnih financ s pomočjo zasilnih odredb. Ukrep vlade je podpisal predsednik Hindenburg in finančni minister Dietrich je predložil parlamentu dne 3. decembra državni proračun, ki je manjši za 1.5 milijard mark od lanskega.

Italijanski fašizem je dobil tajno policijo po vzgledu ruske črke. Na Italijanskem odkrivajo komunistične organizacije, ki so bile organizirane proti fašizmu. Ta odkritja je uporabil fašizem, da je osnoval posebno politično komisijo, ki je podrejena neposredno notrajnemu ministru. S tem je dobila Italija posebno politično policijo, kakor jo ima Rusija v svoji čeki. Italijansko časopisje razglasa, da se je nova policijska organizacija že izkazala pri najnovejših razkritjih komunističnih protifašističnih zarot.

Sprememba vlade na Francoskem. Francoska Tardieujeva vlada je podala ostako. Naslednik Tardieujev bo Poincare.

Splošna razorožitvena posveticvanja. V Ženevi zborujejo zastopniki raznih držav in se imenujejo ta posveticvanja pripravava za veliko in splošno razorožitveno konferenco, ki bi se naj vršila dne 1. februarja 1932 na Dunaju v biv-